

Nr. 2826 /17.02.2020

Domnului Nicolae Șerban
Președinte
COMISIA JURIDICĂ, DE NUMIRI, DISCIPLINĂ, IMUNITĂȚI ȘI VALIDĂRI

SENATUL ROMÂNIEI

ROMÂNIA

Având în vedere în vedere adresa dumneavoastră nr. XIX/23/2017, referitor la propunerea legislativă pentru modificarea art. 25 alin. (2) din Legea nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative - L39/2015, vă comunicăm punctul de vedere al Agenției Naționale de Integritate:

Prin propunerea legislativă se dorește modificarea alin.(2) al art. 25 din Legea nr. 176/2010 în sensul în care o persoană față de care s-a constatat existența conflictului de interes ori starea de incompatibilitate să fie decăzută din dreptul de a mai exercita o funcție sau o demnitate publică ce face obiectul prevederilor prezentei legi, cu excepția celor ocupate în urma unor alegeri, precum și în sensul în care o persoană cu privire la care s-a constatat existența conflictului de interes sau a stării de incompatibilitate în exercitarea unei funcții eligibile să nu mai poată ocupa aceeași funcție care a generat starea de incompatibilitate ori conflictul de interes, pe o perioadă de 3 ani : "(2) Persoana eliberată sau destituită din funcție potrivit prevederilor alin. (1) sau față de care s-a constatat existența conflictului de interes ori starea de incompatibilitate este decăzută din dreptul de a mai exercita o funcție sau o demnitate publică ce face obiectul prevederilor prezentei legi, cu excepția celor ocupate în urma unor alegeri, pe o perioadă de 3 ani de la data eliberării, destituirii din funcție ori demnitățea publică respectivă sau a închirierii de drept a mandatului, fiind incompatibilă pe o perioadă de 3 ani cu funcțiile susmenționate."

(2^a) Dacă persoana a ocupat funcția de primar, viceprimar sau consilier local nu mai poate ocupa niciuna dintre aceste funcții pe o perioadă de 3 ani de la închiderea mandatului, fiind incompatibilă cu aceste funcții.

(2^b) Dacă persoana a ocupat funcția de președinte al consiliului județean, vicepreședinte al consiliului județean sau consilier județean nu mai poate ocupa niciuna dintre aceste funcții pe o perioadă de 3 ani de la închiderea mandatului, fiind incompatibilă cu aceste funcții.

(2^c) Dacă persoana a ocupat funcția de deputat, senator sau parlamentar european nu mai poate ocupa

niciuna dintre aceste funcții pe o perioadă de 3 ani de la încetarea mandatului, fiind incompatibilă cu aceste funcții.”

Propunerea legislativă încalcă Decizia Curții Constituționale nr. 418/2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art.25 alin.(2) teza a doua și art.26 alin.(3) din Legea nr.176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr.144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative, a art.75 lit.b) din Legea nr.393/2004 privind Statutul aleșilor locali și a art.46 alin.(1) din Legea administrației publice locale nr.215/2001 publicată în Monitorul Oficial al României nr. 563/30.07.2014.

Scopul urmărit de propunerea legislativă este contrar dispozițiilor legale, în condițiile în care **Decizia Curții Constituționale nr. 418/2014 a statuat că „pentru a integră prevederile art. 25 alin.(2) teza a doua în litera și spiritul Legii nr.176/2010, astfel încât acestea să corespundă voinței reale avute de legei la momentul adoptării lor, conținutul acestora, trebuie interpretat în sensul că odată constată definitiv existența unei stări de incompatibilitate sau conflict de interes, persoana în sarcina căreia această stare a fost stabilită decade din dreptul de a mai ocupa orice altă funcție eligibile, prevăzută de art.1 din lege, cu excepția funcțiilor electorale, pe o perioadă de 3 ani de la încetarea mandatului”.**

Decizia nr. 418/2014 „constată că prevederile art.25 alin.(2) teza a doua din Legea nr.176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr.144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative sunt constituționale în măsura în care sintagma „aceeași funcție” se referă la toate funcțiile eligibile prevăzute de art.1 din aceeași lege”.

Spre exemplu, o persoană care a încălcăt regimul conflictelor de interes sau incompatibilităților în exercitarea calității de primar, viceprimar sau consilier local, ar putea candida pentru funcția de președinte al consiliului județean, vicepreședinte al consiliului județean sau consilier județean sau pentru un mandat de deputat, senator sau parlamentar european.

Cu evidență această propunere aduce atingere securității raporturilor juridice și art. art. 1 alin. (5) din Legea fundamentală, potrivit căruia „în România, respectarea Constituției, a supremătiei sale și a legilor este obligatorie.”

S-a instituit astfel o obligație generală, impusă tuturor subiectelor de drept, inclusiv autorității legiuitoroare, care trebuie să se asigure că activitatea de legiferare se realizează în limitele și în concordanță cu Legea fundamentală a țării și totodată, să asigure calitatea legislației. Aceasta întrucât, pentru a respecta legea, ea trebuie cunoscută și înțeleasă, iar pentru a fi înțeleasă, trebuie să fie suficient de precisă și previzibilă ca să ofere, securitate juridică destinatarilor săi, inclusiv prin protejarea valorilor sociale reglementate.

Sancțiunile prevăzute în actuala formă a art. 25 din Legea nr. 176/2010 reprezintă o măsură necesară pentru asigurarea transparentei în exercitarea funcțiilor publice și în mediul de afaceri, precum și pentru prevenirea și combaterea corupției, măsură ce are ca scop garantarea exercitării cu imparțialitate a funcțiilor publice.

În aceste condiții, instanța de contencios constituțional a arătat că „**Fără a nega rolul constituțional al Parlamentului de „unică autoritate legiuitorare a țării” consacrat de art.61 din Legea fundamentală, Curtea Constituțională reține că, în cazul în care un text legal poate genera interpretări diferite, este obligată să intervenă ori de câte ori acele interpretări generează încălcări ale prevederilor Legii fundamentale**“.

Analizând prevederile art. 25 alin.(2) din Legea nr.176/2010, Curtea Constituțională a arătat că „**plecând de la premsa că intenția legiuitorului a fost aceea de a sancționa persoanele cu privire la care s-a constatat încălcarea regimului juridic privind incompatibilitățile sau conflictul de interes, fără a face vreo diferență între tipul funcțiilor elective deținute, Curtea constată că atribuirea pentru sintagma „aceeași funcție” a înțelesului unic de funcția care a generat starea de incompatibilitate sau conflict de interes este de natură să lipsească de eficacitate norma juridică respectivă, contrar spiritului Legii nr.176/2010**“.

De asemenea, potrivit Curții Constituționale „**a accepta interpretarea conform căreia unei persoane constatare a fi în stare de incompatibilitate sau conflict de interes îl este interzis să mai ocupe doar funcția care a generat starea de incompatibilitate sau conflictul de interes, putând, în schimb, ocupa orice altă funcție eligibilă, ar pune, practic, la îndemâna categoriilor de persoane vizate de Legea nr.176/2010 un procedeu extrem de simplu de eludare a legii și a aplicabilității sancțiunilor instituite de aceasta, aspect de neconcepționat într-un stat de drept**“.

În concluzie, propunerea legislativă nu ține seama de caracterul obligatoriu al soluțiilor pronunțate de Curtea Constituțională, caracter consfințit de art. 147 alin. 4 din Constituția României prin care deciziile Curții Constituționale se publică în Monitorul Oficial al României. De la data publicării, deciziile sunt general obligatorii și au putere numai pentru viitor.“ prevăzut și la art. 11 alin. 3 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, „**Deciziile, hotărârile și avizele Curții Constituționale se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I. Deciziile și hotărârile Curții Constituționale sunt general obligatorii și au putere numai pentru viitor.**“

În virtutea acestor precizări, Agenția Națională de Integritate subliniază faptul că legislația privind regimul incompatibilităților are menirea de a sancționa orice fel de abatere în procesul decizional administrativ a cărei principală menire este de a asigura protejarea interesului public, însăși rațiunea legiuitorului a fost aceea de a sancționa orice fel de atitudini potrivnice legislației în vigoare, în ideea în care cei care aduc atingere interesului public, să fie privați de a mai ocupa funcții tocmai pentru a preveni recidiva și situațiile în care interesul public continuă să nu fie respectat de către cel care a fost declarat în stare de incompatibilitate și conflict de interes.

Astfel, este mai mult decât evident faptul că sancțiunea încetării funcției publice prin identificarea încălcării regimului incompatibilităților și al conflictelor de interes confirmate prin hotarare judecatoarească definitivă, ar fi insuficientă și neficientă fără sancțiuni care să interzică posibilitatea ca persoana în cauză să mai ocupe alte funcții publice.

Prin aceasta legiuitorul a vrut să eliminate posibilitățile absurde prin care, tocmai cel care nu respectă legislația în vigoare, este liber să aleagă o altă funcție din care să continue să încalce regimurile la care este supus, prin asumarea unor astfel de funcții.

O abordare contrară presupune respectarea unei atitudini ignorante și sfidătoare în fața legii a celui obligat să o onoreze. Astfel legislația are în vedere cu prioritate respectarea principiului transparentei în administrația publică, a protejării interesului public și ulterior dezaprobaarea celui care nu le respectă.

Sancțiunea decăderii pentru viitor de a ocupa funcții publice eligibile vine ca o măsură de protecție a interesului public și în subsidiar, împotriva celui care s-a dovedit să îndeplinească o funcție publică respectivă și implicit de a ocupa o altă funcție similară.

Propunerea legislativă este în consecință, potrivit Deciziei Curții Constituționale nr. 418/2014, un procedeu extrem de simplu de eludare a legii și a aplicabilității sancțiunilor instituite de aceasta, aspect de neconcepționat într-un stat de drept și care ar permite rotirea în funcțiile publice a persoanelor cu privire la care s-a constatat încălcarea regimului juridic privind incompatibilitățile și conflictele de interese.

Având în vedere argumentele mai sus menționate, vă comunicăm faptul că Agenția Națională de Integritate nu susține adoptarea propunerii legislative de adoptare a proiectului de modificare a art. 25 alin. (2) din Legea nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative - L39/2015.

Cu deosebită considerație,

Florin-Ionel Moise,

Vicepreședinte,

Agenția Națională de Integritate